

LAPSE TEEKOND OPERATSIIONILE

Eesmärk

Aidata vanemal lapsele turvaliselt ja lihtsalt selgitada, mida tähendab operatsioonile minek, mis teda haiglas ees ootab ning kuidas teda rahustada ja toetada.

Mis hakkab toimuma, kui laps läheb operatsioonile?

1. Kodus

- ❖ süüa ei tohi 6 tundi enne haiglasse tulekut;
- ❖ selgete vedelike joomine on lubatud kuni haiglasse tulekuni (vesi, piimata tee, viljalihata mahl);
- ❖ rinnapiima võib süüa 3 tundi enne haiglasse tulekut, piimasegu 4 tundi.

2. Vastuvõtt haiglas

- ❖ laps tuleb haiglasse koos vanemaga;
- ❖ tervishoiutöötajad mõõdavad lapse pulssi, temperatuuri, kehakaalu jm;
- ❖ laps saab haiglariided ja spetsiaalse käepaela;
- ❖ käele pannakse tuimestav kreem, et saaks suurema valuta panna lapsele kanüüli veenikaudsete ravimite manustamiseks;
- ❖ nina- või suukaudselt antakse ravim, mis ennetab ärevust/rahustab.

3. Enne operatsiooni

- ❖ lapsele selgitatakse, mis on anesteesia (narkoos) – see on “uni”, mille ajal ta ei tunne midagi;
- ❖ laps võib olla ärev või kartlik – see on täiesti normaalne.

4. Operatsioonisaali minek

- ❖ laps viiakse operatsioonituppa, sageli koos kaisukaaslase või oma lemmikasjaga ja üldjuhul koos lapsevanemaga;
- ❖ arst ja meditsiinitöötajad kannavad maske ja tööriideid, lapsele võib neid enne protseduuri ette näidata, et vähendada hirmu või ärevust;
- ❖ pärast anesteesiat jääb laps magama ja operatsioon tehakse ilma, et ta midagi tunneks.

5. Pärast operatsiooni

- ❖ laps ärkab taastumisruumis, tal võib olla veidi segane või unine tunne;
 - ❖ vanem lubatakse lapse juurde niipea, kui võimalik;
 - ❖ laps saab osakonnas veidi süüa ja juua, ning kui arst lubab, võib tasapisi liikuda
- ✓ erandiks mandlite/pimesoole eemaldamine

Kuidas vanem saab aidata?

Räägi operatsioonist ausalt ja lihtsalt

→ Näiteks: ”Arst annab sulle unerohtu, sa jääd magama ja samal ajal teeb arst sinu kõhu korda”

Vaata film koos lapsega

→ „Amanda läheb operatsioonile“ aitab visuaalselt ja rahulikult selgitada toimuvat.

Võta kaasa tuttav kaisukas või raamat

→ See aitab luua turvatunnet võõras keskkonnas.

Ole ise rahulik

→ Lapsed tajuvad vanema ärevust. Rõhuta, et arstid ja õed on sõbralikud ja abivalmid.

Järelhooldus kodus

→ Räägi lapsega kogemusest, kiida teda vaprust eest, jälgi taastumist ja küsi vajadusel nõu arstilt.

Soovituslik vaatamine koos lapsega

Amanda läheb operatsioonile

 plankfilm.ee/amanda-laheb-operatsioonile-est

Koostaja: SA Pärnu Haigla Naiste- ja Lastekliinik, oktoober 2025